

гато на пукъ на султанските войски, които били дрипави. Конетъ имъ били яки, охранени, — за редниците разноцвѣтни, а за голѣмите — бѣли атове (жребци), които играели като змѣеве.

Теглото на народа.

Брѣкнахме на други място въ библиотеката, дето се пазятъ старовремски рѣкописни писма, останали и писани отъ мѫже и жени. Отъ писаното въ тия писма до роднини и приятели узnavаме теглото на народа. Цѣли 15 години (отъ 1792 до 1807 г.) въ бѣлгарските земи имало голѣми размирици и народътъ бивалъ ограбванъ. Цвѣтущи градове, богати села и монастири бивали разрушавани, а жителите имъ се разбѣгвали по разни места, а най-вече изъ балканите, дето живѣели въ хижи и горски колиби. Турските чифлици запустявали, а тѣхните стопани — агитѣ и беювите ги напуштали. Презъ тѣзи времена се явявали болести, па настѫпвалъ и голѣмъ гладъ. Най-много върлуvalа чумата, която турските войски донасяли отъ Арабия, Египетъ и други далечни страни. Умирали стари и млади. Хиляди трупове на умрѣли лежали по цѣли седмици непогребани. Живите не смѣели да се доближатъ до тѣхъ, защото болестта ги хващала. Турцитѣ не бѣгали отъ градовете по горитѣ, и затова чумата най-много тѣхъ морила. Цѣли челяди турци съ харемите загивали и родътъ имъ се изгубвалъ. За да не вонятъ труповете по кѫщите и улиците, турцитѣ забирали най-здравите бѣлгари и насила ги карали да закачатъ съ ченгели труповете, да ги хвѣрлятъ въ нѣкои трапища, дето ги поливали съ газъ, лой, развалено масло, посыпвали слама и